

har gjort mig overmaade godt at høre det ærede Medlem her idag udtale sig med den Omfugt og den Frimodighed, som han har. Det har længe været mit Syn paa Forholdene, at netop den Side, som det ærede Medlem søger at fremdrage ved sine Vædringsforslag, og som han saa varmt har paapeget og støttet ved sit Foredrag idag, var i en paafaldende Grad ved at komme i Forsald hos os, uden at man i Almindelighed, og da ikke mindst de saakaldte søllelige Kræfter, havde faaet Dinene op derfor. Jeg samstemmer fuldstændig med det ærede Medlem i, at der er en betydelig Sygdom tilstede, hvorved der Mær for Mær bringes Tusinder paa Grændsen af Fattigvæsenet, og at det er en Folkethingets første Pligter at bidrage, hvad det kan, om det ogsaa kun er ubetydeligt, hvad der kan udrettes, til idetmindste at standse Sygdommens Fremskriden. Der er indvendt, at den Maaade at tage det paa ikke vil kunne hjælpe Noget, og at det var saa at sige en Maaade at tage det paa, som ikke passede for sunde Folk i Almindelighed og altsaa ikke burde anvendes; men det er netop Sagen, at det er en Sygdom, der er tilstede, og som altsaa skal kureres paa en særegen Maaade, og jeg kan der ikke se Andet end, at det ærede Medlem havde Ret, naar han udtalte, at der er opnaaet Meget ved Uddelingen af Præmier i andre Retninger, f. Ex. til Ophjælpling af Husdyravlens og adskilligt Mere, og at lignende Resultater sandsynlig vilde kunne opnaas her. Grundtanken i Forslagene er jo den, at der skal trædes dels veiledende, dels opmuntrende og dels belønnende til, og det er Ting, som hjælpe grumme meget i det private Liv, hvorisomhelst det anvendes. Det er ganske vist, at det kunde være endnu heldigere, om en saadan Hjælp ikke var nødvendig, men Forholdene ere nu en Gang saaledes. Jeg vil endnu tilføie, at jeg anser den Tanke, som det ærede Medlem har bragt frem, for fuldt saa vigtig med Hensyn til Samfundets sunde Udvikling som de fleste af de Forslag, der tidligere have været behandlet her, og som ere paapegede at skulle benyttes som Valgprogram ved de næste Valg. De Underændringsforslag, jeg har stillet, gaa som bekendt ud paa at nedsette de Summer,

som det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds har opstillet. Tankegangen dermed er at understøtte det ærede Medlems Forslag, og jeg vil dertil for mit Vedkommende sige, at hvis Flertallet af Thinget skulde tro, at de Summer, som jeg har opstillet, skulde endnu have en yderligere Nedsættelse, saa skulde jeg slet ikke have noget Synderligt derimod, idet det, som det for mig kommer an paa, er, at Tanken bliver anerkendt, at Principet bliver fastslaaet, og jeg vil dertil sige, at jeg tror, det maaske endogsaa vilde være en ikke ubetydelig Feil, hvis der første Gang, der bevilges saadanne Summer, blev bevilget saa Meget, at Regjeringen ikke ret vidste, hvor den skulde hen for at faae dem anvendte. Enkelt af de ærede Medlemmer le ad denne Betragtning. Det er muligt, at den Form, hvori den er fremsat, kan fortjene det, men jeg maa da udtrykke mig noget nøiere. Det gjælder om enhver Ting, at, om den end er nok saa god, saa støder den paa nogen Hindring i Begyndelsen. Da Afskilligt af det, der her er Tale om, staar som et første Forsøg, finder jeg det at være rimeligt, at det ikke kan falde Regjeringen saa let ved første Færd uden videre at blive entig med sig selv om, hvordan og hvor disse Penge skulle anvendes, og det synes mig ikke ligger det Mindste, som kan anføres imod Tanken i og for sig, men kun imod at begynde med større Summer. Hvad nu angaar Forslaget om Husmændene, nemlig om Tilskud til en ypperlig Dykning af Husmandslodder, saa vil jeg dertil sige, at jeg anser det for en overmaade vigtig Opgave at komme dem, der anstrenge sig for at frembringe noget Mønsterværdigt, til Hjælp paa denne Maaade. Det Exempel, som det ærede Medlem fremdrög, hvor en Husmands Kv er nærret ved Udbyttet af 9 Ekpr. Land og havde i et Aar givet 2,200 Kander Mælk, støttede sig jo — saavidt jeg forstod — til det saakaldte belgiske Algerbrug, der for en Del adskiller sig f. Ex. fra det engelske derved, at man lader Jorden hvile paa den Maaade, at man, naar man har brugt den paa den ene Side saa længe, indtil den er bleven træt, vender den om, kulegraver den i en Allens Dybbe eller lidt mere, dernæst bruger den anden